

מרעה טבעי לעגלות חלב (ב)*

הרעיה במרעה הקמל ובשלפים

חלפה עונת המרעה הירוק, העשבים השתבלו והגיע הזמן לשנות את סדרי ההזנה של העגלות. העגלה הצעירה ביותר במרעה בעונה זו היא בת 9 חודשים והיא הפגיעה ביותר, ולה יש במיוחד לדאוג. בצמחים מתמעטת תכולת החלב בון ויש צורך להוסיף אותו במזון המוגש באי-בוס. גם ויטאמין A יש להוסיף.

ניסיון השנים האחרונות לימד אותנו שבהתחלת מאי יש להוסיף מזון באיבוס לעגלות שמשקל גופן הוא מתחת ל-380 ק"ג. לפי המצוי במשק, מוסיפים יחידת מזון עסיסית (ירק או תחמיץ) ויחידת מזון מהתערובת של חולבות. אם אין מזון עסיסי, רצוי לתת ק"ג אחד של כופתיות אספסת.

* ראה: "משק הבקר והחלב" חוב' 79-80.

(הסוף מהעמ' הקודם)

השומן לרמה של שנת תשכ"ד. העובדים הביעו את השערותם שיתכן והשפעת מחלת העטינים מהשנה שעברה, על אף ביעורה מבחינה קלינית, נותנת את סימניה גם השתא. כי התעורר ברגע הראשון החשד שמא היציאה למרעה פגעה במתכונת השומן (תופעה שכיחה בחוץ לארץ, המוסברת במימיותה של הצמחיה הצעירה בראשית העונה), אולם כשעיינתי בתוצאות הביקורת משנת תשכ"ד נוכחתי שרמת השומן בחודשים ינואר ופברואר (תחילת עונת המרעה) עמדה אז על 3.7%, בה בשעה שבשנת תשכ"ה, בחור דשים המקבילים, היא ירדה ל-3.0% והשתא — ל-2.9%, על אף תוספות גרעיני הכותנה באיבוס. מן הראוי היה שתופעה זו תחקר באופן מיוחד.

הנני להביע בזה את תודתי לעובדי הענף בשני המשקים שביקרתי ובאופן מיוחד הנני חייב תודה לחברה גרטל ברקאי, שהאילה להדריכני בסיורי זה.

י. עצמון

אם יש לרשות המשק גידור חשמלי, אפשר לרעות על שלפי השחת. מרעה זה הינו טוב מאוד — בתנאי שיש די מזון בשטח והעגלה אוכלת לשובע. גם במקרה זה יש צורך לאפשר גישה חופשית למים, מה גם שעכשיו הרבה יותר חם! אם השלף קרוב לחלקות מרעה טבעי וישנה האפשרות של שילוב הגדרות, הרי זה יהיה הפתרון הרצוי ביותר. בקרבת שוקתות המים יש להעמיד איבוסים עם ד.ס.פ. ומלח ללקיקה חופשית. העגלות העומדות לפני ההזרעה, או ההרות, זקוקות למינרלים באופן מיוחד.

גם בעונה זו מחזיקים את העגלות במשך כל היממה במרעה כדי לאפשר להן לאכול מתי שנוח להן ביותר. הקושי הוא בהגשת המזון הנוסף, לכן כדאי להביאן לשעה לרפתות כדי להאכילן. עגלה במשטר זה תוסיף 600-800 גרמים ליום ותיראה בריאה ומבריקה.

אם עד עונה זו לא הקפידו על שקילה חודשית, הרי כעת אין עוד אפשרות לוותר על כך; השקילות הכרחיות כדי להיות בטוח שאכן לא חסר לעגלות דבר.

אפשר להחזיק את העגלות במרעה הקמל עד שהוא נאכל כולו. החל מחודש יוני יש להוסיף לכל העגלות 2 יח"מ מרוכז + יח"מ עסיסית, ובכל חודש מוסיפים יחידה אחת מזון מרוכז של הפרות. יש להניח שהעגלות תתפתחנה כרצוי. עגלות בהכנה מקבלות, כמובן, את המגיע להן.

העגלות מעדיפות מקום מאורר בשדה פתוח על כל סככת צל שהיא או חורשות, לפיכך אין טעם בתיכנון מבנים מצלים. העגלה לא תזקק להם.

אי-אפשר לתת הוראות שתתאמנה לכל עדר ולכל משק, וכאן צוינו קווים כלליים בלבד; המאזניים ועין הבוקר צריכים לומר את המלה האחרונה.

גרטל ברקאי

מדריכה לבקר, לשכת עפולה